

Jaarverslag 2021

Stichting voor de Jaarverslaggeving

en de

Raad voor de Jaarverslaggeving

INHOUD	pag.
Voorwoord van de voorzitter van de Raad voor de Jaarverslaggeving	3
1. Verslag van de Stichting voor de Jaarverslaggeving	5
2. Verslag van de Raad voor de Jaarverslaggeving	
2.1 Bundels ‘Richtlijnen voor de jaarverslaggeving’	9
2.2 RJ-Uitingen	10
2.3 Adviezen en commentaren	10
2.4 Bijeenkomsten 2021	11
2.5 Onderwerpen RJ-vergaderingen	11
2.6 RJ-Staf	11
2.7 Internationale activiteiten	12
2.8 Ander overleg	13
2.9 De RJ in 2022	13
3. Samenvatting financieel overzicht 2021 en begroting 2022	
3.1 Samenvatting financieel overzicht 2021 Stichting voor de Jaarverslaggeving	15
3.2 Begroting 2021 en 2022 Stichting voor de Jaarverslaggeving	17
4. Samenstelling bestuur van de Stichting voor de Jaarverslaggeving	18
5. Samenstelling Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ)	19
6. Samenstelling RJ-Staf	20
7. RJ-werkgroepen	20
8. Contactgegevens RJ	20
9. Jaarrekening	
Jaarrekening 2021 Stichting voor de Jaarverslaggeving	21
10. Overige gegevens	
Controleverklaring	32

Bijlage 1: RJ-Uitingen verwerkt RJ-bundel 2021 / RJk-bundel 2021 en overige RJ-Uitingen uitgebracht in verslagjaar 2021.

Bijlage 2: Aangepaste hoofdstukken in RJ-bundel 2021 en RJk-bundel 2021.

Bijlage 3: Samenstelling RJ-werkgroepen in 2021.

VOORWOORD VAN DE VOORZITTER VAN DE RAAD VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

In 2021 heeft de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ), ondanks het feit dat er helaas geen fysieke vergaderingen zijn gehouden vanwege de maatregelen als gevolg van de Covid-19 pandemie, een groot werkpakket afgehandeld. De vergaderingen hebben plaats gevonden op elektronische wijze, hetgeen voor alle betrokkenen de nodige flexibiliteit en aanpassing heeft geëist. Ondanks deze beperkingen zijn in 2021 alle werkzaamheden verricht die behoren bij de kerntaken van de RJ: aanvullen en verbeteren van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving en de beïnvloeding van nationale en internationale ontwikkelingen op het gebied van verslaggeving. De leden van de RJ, de vaktechnische staf en de RJ-werkgroepen hebben samen met het RJ secretariaat en de waarnemers in 2021 veel werk verzet in de vanwege de Covid-19 maatregelen moeilijke omstandigheden. Graag spreek ik mijn waardering uit voor de toewijding en deskundigheid waarmee dat is gedaan.

Voordat ik kort inga op de in 2021 doorgevoerde aanpassingen in de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, wil ik eerst ingaan op de internationale ontwikkelingen in verslaggeving die het afgelopen jaar een groot beslag hebben gedaan op de tijdsbesteding en besprekingen van de RJ. Dit kan het beste worden omschreven als ‘alle ontwikkelingen rondom duurzaamheidsverslaggeving’. Zowel in internationaal verband, onder initiatief van de IFRS-Foundation, als binnen de Europese Unie, met belangrijke en ingrijpende wetgevingsvoorstellen van de Europese Commissie, zijn de ontwikkelingen op dit gebied in 2021 bijzonder snel gegaan.

Om even kort bij het eerste te beginnen. Eind 2020 was er bij de IASB/IFRS Foundation nog slechts sprake van een initiële consultatie over de mogelijke ontwikkeling van internationale sustainability-standaarden (Consultation Paper on Sustainability Reporting). Reeds in april 2021 werd een consultatie over mogelijke aanpassing van de governance (Proposed Targeted Amendments to the IFRS Foundation Constitution) uitgebracht. Uiteraard heeft de RJ op de consultaties van de IFRS-Foundation gereageerd en commentaar geleverd. Inmiddels is in november 2021 de ISSB (International Sustainability Standards Board) opgericht, als zusterorganisatie van de IASB. De ISSB heeft vervolgens een tweetal prototype-standaarden uitgebracht en zal in de loop van 2022 concrete voorstellen doen voor IFRS sustainability standaarden.

Binnen de EU gaan de ontwikkelingen zo mogelijk nog sneller en zijn ook ingrijpender. De EU-regelgeving zal op betrekkelijk korte termijn al leiden tot nieuwe wettelijke verplichtingen voor een groot aantal Nederlandse ondernemingen. Het belangrijkste is het voorstel voor een EU-Richtlijn duurzaamheidsrapportages (EU Corporate Sustainability Reporting Directive: EU CSRD) dat in april 2021 is gepubliceerd en naar verwachting in 2022 definitief zal worden. Na implementatie van deze nieuwe EU CSRD zullen in Nederland alle grote ondernemingen, naast beursgenoteerde ondernemingen en financiële instellingen, over enige tijd wettelijk verplicht zijn een duurzaamheidsrapport te maken en op te nemen in het bestuursverslag. Door de RJ is gereageerd op dit voorstel EU CSRD.

Overigens is in november 2021 ook een RJ-Uiting uitgebracht om de Nederlandse praktijk te informeren over Europese wetgeving die inmiddels al van toepassing is voor de niet-financiële informatie in het bestuursverslag van bepaalde grote organisaties van openbaar belang, dit vanwege de zogenaamde EU-Taxonomieverordening (RJ-Uiting 2021-13).

Door de RJ is in 2021 veel aandacht besteed aan het voorstel van de EU CSRD. Ter voorbereiding van de totstandkoming en inhoud van deze EU CSRD werden begin 2021 rapporten uitgebracht door een EFRAG Task Force en EFRAG voorzitter, welke door de RJ zijn besproken. Tevens heeft de RJ, op verzoek van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, haar visie besproken over de (mogelijke) Nederlandse reactie op het voorstel van de EU CSRD. Er is een RJ-stuurgroep gevormd waarin drie RJ-leden, RJ-voorzitter, RJ-secretariaat en RJ-stafvoorzitter bijna wekelijks overleg hadden over alle EU CSRD-gerelateerde ontwikkelingen. Door de RJ-stuurgroep is de RJ-reactie (feedback statement) op het voorstel voor de EU CSRD voorbereid. Ook heeft de stuurgroep de RJ-reactie voorbereid op het consultatiedocument van EFRAG over de te volgen procedure (Due Process) bij de ontwikkeling van Europese duurzaamheidsstandaarden.

Eind 2021 is een nieuwe en breed samengestelde RJ-werkgroep duurzaamheidsverslaggeving / sustainability reporting ingesteld. Tot voorzitters van deze werkgroep zijn benoemd de heer Simon Braaksma (Philips) en mevrouw Olga Smirnova (Heineken). Daarnaast is een overleg georganiseerd voor kennismaking met en informatieverstrekking aan Nederlandse personen die betrokken zijn bij de EFRAG werkzaamheden rondom sustainability reporting, bijvoorbeeld als lid Task Force, lid Expert Working Groups en/of via detachering bij EFRAG.

In de vergaderingen van het bestuur van de Stichting voor de Jaarverslaggeving (SJ) is, mede naar aanleiding van de EU CSRD, veel aandacht besteed aan de rol van de RJ en de vorming van deze nieuwe RJ-werkgroep. Daarover heeft ook overleg met diverse andere stakeholders plaatsgevonden. Het voorstel voor de EU CSRD bevat namelijk de beleidskeuze van de Europese Commissie om EFRAG verantwoordelijk te maken voor (advies over) de ontwikkeling van EU standaarden voor duurzaamheidsverslaggeving (European Sustainability Reporting Standards: ESRS). Vanwege deze nieuwe taak is EFRAG bezig de organisatie daarop in te richten en aanpassingen in de EFRAG-governance door te voeren. Er wordt binnen EFRAG een parallelle organisatie opgezet voor duurzaamheidsverslaggeving (EFRAG-SR) die in belangrijke mate overeenkomt met de bestaande structuur voor financiële verslaggeving (EFRAG-FR).

De RJ is reeds sinds de oprichting van EFRAG (in 2001) betrokken bij EFRAG-FR en is door EFRAG verzocht ook te gaan participeren in de nieuwe structuur van EFRAG-SR. Naar aanleiding van dit verzoek van EFRAG en positieve besluitvorming door het bestuur van de Stichting voor de Jaarverslaggeving heeft de RJ, onder voorbehoud van financiering, aan EFRAG medegedeeld bereid te zijn te participeren bij de nieuwe rol van EFRAG-SR. Dit op soortgelijke wijze zoals de RJ al sinds vele jaren participeert in

EFRAG-FR. Via deze positie kan de RJ vanuit Nederlands perspectief invloed hebben op en een belangrijke bijdrage te leveren aan dit belangrijke EFRAG-proces. De RJ richt zich als Nederlandse ‘standardsetter’ traditioneel zowel op de jaarrekening als het bestuursverslag, waar het duurzaamheidsrapport straks onderdeel van is, hetgeen van groot belang is om connectiviteit en integratie tussen de belangrijke onderdelen van de jaarverslaggeving te bewaken en te bevorderen. Dit past binnen de RJ-doelstelling. Hiermee blijft de RJ haar rol in brede zin op het gebied van jaarverslaggeving nadrukkelijk vervullen, ook nu de focus en aandacht gedeeltelijk verschuift van de (financiële) jaarrekening naar het bestuursverslag met het duurzaamheidsrapport (niet-financiële informatie). In 2022 zullen deze werkzaamheden veel aandacht vergen van de RJ omdat de voorstellen voor duurzaamheidsstandaarden, van zowel EFRAG als de ISSB, zullen verschijnen. De bovengenoemde RJ-werkgroep zal de RJ nadrukkelijk assisteren bij het formuleren van standpunten en commentaren op dergelijke voorstellen.

In september 2021 zijn de RJ-bundels 2021 verschenen. Met de afronding van de herziene Richtlijnen voor opbrengstverantwoording (RJ 270) en onderhanden projecten (RJ 221) is een belangrijke stap is gezet. Dit is tijdig voor (de voorbereiding door) de verslaggevingspraktijk, gelet op de toepassing met ingang van boekjaar 2022. Ook de herstructurering van de Richtlijn voor het bestuursverslag (RJ 400) is een belangrijke ontwikkeling. Daarnaast zijn door RJ ook diverse andere aanpassingen in de hoofdstukken in de RJ-bundel en RJK-bundel jaareditie 2021 doorgevoerd, dit is uitgebreid beschreven in de Ten Geleide bij de RJ-bundel en RJK-bundel 2021 (en genoemd in Bijlage 2).

Ten aanzien van de zogenoemde ‘600-hoofdstukken’ voor bijzondere bedrijfstakken wil ik er op wijzen dat de RJ op verzoek van het Ministerie van OCW heeft gereageerd op een voorstel inzake verantwoording van de (vereenvoudigde) bekostigingsmethode primair onderwijs. Ook is een RJ-Uiting uitgebracht over de presentatie van de volkshuisvestelijke bijdrage door toegelaten instellingen volkshuisvesting (RJ-Uiting 2021-11).

Ontwikkelingen in (internationale) standaarden zullen in 2022 waarschijnlijk worden gedomineerd door duurzaamheidsverslaggeving, terwijl uiteraard ook de ‘reguliere’ werkzaamheden van de RJ worden voortgezet. In die zin staat de RJ, net als uiteraard de rapporterende entiteiten en stakeholders, de komende jaren voor een grote uitdaging. Ik heb er alle vertrouwen in dat de RJ-organisatie hieraan kan voldoen, al zal dit de nodige inspanningen van alle betrokkenen vergen.

Gerard van Santen
Voorzitter Raad voor de Jaarverslaggeving

1. VERSLAG VAN DE STICHTING VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

Algemeen

De Stichting voor de Jaarverslaggeving (SJ) is in 1981 opgericht. Thans participeren in de Stichting de volgende organisaties:

- de Vereniging VNO-NCW;
- de Koninklijke Vereniging MKB-Nederland;
- de Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV);
- het Christelijk Nationaal Vakverbond (CNV);
- VBA beleggingsprofessionals (CFA Society VBA Netherlands);
- Eumedion;
- de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

De SJ heeft als doel de kwaliteit van de externe financiële verslaggeving, in het bijzonder de jaarrekening, door rechtspersonen en andere organisaties binnen Nederland te bevorderen. Dit wordt gerealiseerd door het jaarlijks publiceren van bundels ‘Richtlijnen voor de jaarverslaggeving’ en periodieke RJ-Uitingen, alsmede door het gevraagd en ongevraagd adviseren van de overheid en andere regelgevende instanties, zoals de International Accounting Standard Board (IASB) en de European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG). Aan deze doelstelling wordt invulling gegeven door het uitvoerend orgaan van de SJ, de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ), waarop het bestuur van de SJ toezicht uitoefent.

Bijeenkomsten

In 2021 is het bestuur van de SJ, in plaats van de reguliere tweemaal, viermaal in vergadering bijeen geweest. Dit vanwege de (snelle) ontwikkelingen rondom duurzaamheidsverslaggeving in de EU (en bij EFRAG) In deze vergaderingen kwamen onder andere de volgende onderwerpen aan de orde:

- de jaarrekening 2020 van de SJ en het jaarverslag 2020 van de SJ en de RJ;
- de begroting 2022 van de SJ en het werkplan 2021/2022 van de RJ;
- nationale en internationale ontwikkelingen, voornamelijk duurzaamheidsrapportage;
- de oprichting van RJ-werkgroep duurzaamheidsverslaggeving / sustainability reporting.

Voor de activiteiten van EFRAG en de rol die de RJ daarin speelt wordt verwezen naar paragraaf 2.7.

Begroting 2022: duurzaamheidsverslaggeving

In de vergaderingen van het bestuur van de SJ in 2021 is diverse malen gesproken over de RJ werkzaamheden inzake duurzaamheidsverslaggeving en de nadere (ook financiële) participatie in EFRAG. Zoals de RJ al sinds vele jaren financieel en met personen participeert in EFRAG werkzaamheden inzake financiële verslaggeving (FR), heeft het SJ-

bestuur besloten dat de RJ ook op soortgelijke wijze wenst te participeren in de (nieuwe) EFRAG-organisatie inzake sustainability reporting (SR). Voor de geschatte kosten van deze (nieuwe) RJ-werkzaamheden inzake duurzaamheidsverslaggeving in 2022 is een tweeledige begroting 2022 opgesteld. Daar waar de reguliere begroting 2022 is gebaseerd op de reguliere werkzaamheden van de RJ, welke begroting derhalve nauwelijks afwijkt van de begroting 2021, is tevens een alternatieve begroting gemaakt met een schatting van de extra kosten voor de RJ werkzaamheden en betrokkenheid rond duurzaamheidsverslaggeving (zie hierna: par. 3.2). Dit betreft onder meer de participatie in EFRAG-SR, de werkzaamheden van de RJ-werkgroep duurzaamheidsverslaggeving/sustainability reporting evenals overige te verwachten werkzaamheden en kosten. Deze extra begrote kosten zullen worden gefinancierd door de exploitatiesubsidie van de SER en NBA. Tevens is een projectsubsidie door het Ministerie van Financiën toegezegd, hetgeen de exploitatiesubsidie van de SER en NBA zal verlagen. De NBA heeft aangegeven in te stemmen met de begrote exploitatiesubsidie. De door de SER verstrekte exploitatiesubsidie wordt jaarlijks pas na afloop van het verslagjaar definitief vastgesteld door de SER. De RJ-werkzaamheden in 2022 voldoen evenwel aan de subsidievoorwaarden, zodat het bestuur van de SJ het volste vertrouwen heeft dat ook over verslagjaar 2022 de SER-bijdrage toereikend zal zijn.

Samenstelling RJ

De RJ opereerde vanaf haar oprichting in 1981 in een tripartiet model met delegaties representatief voor verschaffers, gebruikers en controleurs van financiële informatie. Medio 2014 heeft het SJ-bestuur dat model geëvalueerd en besloten de samenstelling en besluitvorming van de RJ aan te passen om de RJ daarmee slagvaardiger te laten opereren. Sinds 2015 kent RJ tien zetels: een RJ-voorzitter en negen leden. Alle leden en de voorzitter hebben stemrecht, besluiten worden met een gekwalificeerde meerderheid genomen wanneer consensus niet mogelijk zou blijken. Ook in 2021 is weer consensusbesluitvorming gerealiseerd, zodat geen enkele formele stemming heeft plaatsgevonden.

De samenstelling van de RJ in 2021 staat hieronder. Per 1 januari 2021 heeft de benoeming van een nieuwe RJ-voorzitter en twee nieuwe RJ-leden plaatsgevonden. De benoeming van de leden van de RJ door de SJ gebeurt op voordracht van een benoemingscommissie bestaande uit vertegenwoordigers van in het SJ bestuur participerende organisaties aangevuld met de RJ-voorzitter. De benoemingscommissie beoordeelt de voorgedragen kandidaten op basis van een door het SJ-bestuur vastgestelde profielschets. De benoemingstermijn van de leden van de RJ is maximaal vier jaar, met een mogelijkheid tot herbenoeming voor een tweede termijn van 4 jaar. Gedurende het jaar 2021 was de samenstelling van de RJ als volgt:

- De heer drs. H.P. van Arkel RA
- De heer J. Bakker RA RB
- De heer prof. dr. C. Camfferman RA
- De heer M. Hartman RA
- De heer prof. dr. mr. J.B.S. Hijink
- De heer drs. G.J. Jordaan RA
- De heer drs. H.F.H. van de Meerendonk RA
- De heer drs. J.A.R. Ousen RA RBA
- De heer drs. G.M. van Santen RA (voorzitter)
- Mevr. drs. C. L. Suurland RA

Het bestuur benadrukt dat de Stichting en haar uitvoerend orgaan, de Raad voor de Jaarverslaggeving, hun taken slechts kunnen vervullen dankzij de financiële steun van de Sociaal Economische Raad (SER) en de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). Daarnaast is er de personele steun van in de RJ deelnemende organisaties en diverse accountantskantoren, die capaciteit en expertise beschikbaar stellen ten behoeve van het werk van de RJ. Het bestuur spreekt zijn waardering en dank uit voor de inzet van de voorzitter en de leden van de RJ, de waarnemers, het secretariaat, de vaktechnische staf en de RJ-werkgroepen.

Amsterdam, 25 juli 2022

2. VERSLAG VAN DE RAAD VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

2.1 BUNDELS ‘RICHTLIJNEN VOOR DE JAARVERSLAGGEVING’

Jaarlijks worden door de RJ bundels met ‘Richtlijnen voor de jaarverslaggeving’ uitgebracht, bestaande uit de RJ-bundel ‘voor middelgrote en grote rechtspersonen’ en de RJk-bundel ‘voor micro- en kleine rechtspersonen’. Deze RJ-bundels bevatten (ontwerp-) Richtlijnen die van toepassing zijn vanaf een bepaald verslagjaar. De RJ streeft ernaar zodanig inhoud te geven aan de (ontwerp-)Richtlijnen dat daarin een antwoord kan worden gevonden op de meeste zich in de praktijk voordoende vragen. Dit wordt gerealiseerd door voor de behandelde onderwerpen uit te gaan van de Nederlandse wettelijke bepalingen voor jaarrekening en bestuursverslag, zoals voornamelijk vervat in Titel 9 Boek 2 BW en in specifieke (sector)wetgeving. Daarbij wordt door de RJ tevens kritisch bekeken of door de IASB uitgebrachte en door de Europese Commissie goedgekeurde internationale verslaggevingsstandaarden (EU-IFRS) kunnen bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de Nederlandse regelgeving inzake externe verslaggeving, voordat deze internationale verslaggevingsstandaarden eventueel in (ontwerp-)Richtlijnen worden verwerkt. Definitieve Richtlijnen worden opgesteld op basis van eerder, bijvoorbeeld in een RJ-Uiting, gepubliceerde ontwerp-Richtlijnen. Na publicatie kan op de (ontwerp-)Richtlijnen worden gereageerd. De ontvangen reacties en commentaren worden betrokken bij de (definitieve) besluitvorming. De RJ-bundels worden jaarlijks uitgegeven door Wolters Kluwer, zowel in boekvorm als in elektronische versies. Tevens wordt door Wolters Kluwer een Engelse vertaling van de RJ-bundel gemaakt en uitgebracht. Deze Engelse vertaling is behulpzaam voor de verslaggevingspraktijk en opleidingen, uiteraard blijft de Nederlandse tekst van de RJ-bundel leidend.

Bundel ‘Richtlijnen voor middelgrote en grote rechtspersonen’ (RJ-Bundel)

De RJ heeft in september 2021 een nieuwe bundel Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor middelgrote en grote rechtspersonen gepubliceerd. Naast enkele aanpassingen als gevolg van ontvangen commentaren en wetswijzigingen zijn in deze editie de in de loop van 2020 en 2021 uitgebrachte RJ-Uitingen verwerkt (voor een overzicht van deze RJ-Uitingen wordt verwezen naar Bijlage 1). Voor een volledige overzicht van de inhoudelijke wijzigingen in de Richtlijnen wordt verwezen naar de (Ten Geleide in de) RJ-bundel jaareditie 2021 (en het overzicht in Bijlage 2). Benadrukt wordt dat enkele RJ-Uitingen niet zijn verwerkt in RJ-bundel die in september 2021 is gepubliceerd, omdat deze geen invloed hebben (gehad) op de inhoud van de RJ-bundel, maar bijvoorbeeld nadere uitleg bevatten. Dit betreffen:

RJ-Uiting 2020-13: Verslaggeving tegemoetkoming NOW-regeling

RJ-Uiting 2021-2: Geen wijzigingen in de Richtlijnen uit hoofde van de IBOR-reform.

RJ-Uiting 2021-6: Impact Covid-19 en sectorspecifieke compensatieregelingen op de jaarverslaggeving 2020 van zorginstellingen.

Bundel 'Richtlijnen voor micro- en kleine rechtspersonen' (RJK-Bundel)

De RJ heeft medio september 2021 ook een nieuwe jaareditie van de bundel voor micro- en kleine rechtspersonen gepubliceerd. In deze RJK-bundel editie 2021 zijn de in de loop van 2020 en 2021 uitgebrachte RJ-Uitingen verwerkt (voor een overzicht van deze RJ-Uitingen wordt verwezen naar Bijlage 1). Voor een overzicht van de inhoudelijke wijzigingen in de Richtlijnen wordt verwezen naar de (Ten Geleide in de) RJK-bundel jaareditie 2021 (en het overzicht in Bijlage 2).

2.2 RJ-UITINGEN

De RJ-Uitingen zijn bedoeld voor tussentijdse verduidelijking of interpretatie van bestaande Richtlijnen, dan wel een voorgestelde wijziging daarvan (ontwerp-Richtlijnen). Hiermee speelt de RJ in op actuele ontwikkelingen in verslaggeving en het maatschappelijk verkeer. RJ-Uitingen worden op de website van de RJ gepubliceerd en verwerkt in de jaarlijkse editie van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. In 2021 zijn 14 (2020: 15) RJ-Uitingen gepubliceerd. Hieruit blijkt dat het aantal en frequentie van de RJ-Uitingen hoog is, er wordt voortvarend en adequaat ingespeeld op ontwikkelingen in verslaggeving en/of wetgeving.

2.3 ADVIEZEN EN COMMENTAREN

De RJ heeft in 2021 gewerkt aan diverse adviezen en reacties, hiervoor wordt ook verwezen naar de in het voorwoord genoemde zaken.

In 2021 zijn door de RJ aan EFRAG commentaarbrieven toegezonden over:

- EFRAG assessments on IFRS 17
- IASB Exposure Draft on ED COVID 19-related rent concessions
- IASB Discussion Paper Business Combinations under Common Control
- IASB Exposure Draft Sale and Leaseback
- EFRAG Discussion Paper Accounting for Crypto Assets Holder and Issuer Perspective
- IASB Exposure Draft Regulatory Assets and Liabilities
- IASB Request for information Third Agenda Consultation
- EFRAG Consultation on IASB Agenda and EFRAG Research Agenda
- EFRAG Consultation Paper Due Process Procedures
- EFRAG Draft Endorsement Advice IAS 12
- EFRAG Draft Comment Letter on IASB Exposure Draft Management Commentary
- IASB Exposure Draft Disclosure Requirements in IFRS Standards - A Pilot Approach

Tevens zijn in 2021 aan de IASB commentaarbrieven toegezonden over:

- IASB Discussion Paper Business Combinations under Common Control
- IASB Exposure Draft Sale and Leaseback

- IASB Exposure Draft Regulatory Assets and Liabilities
- IFRS Foundation Exposure Draft Proposed Amendments to Constitution
- IFRS Foundation Request for Information Third Agenda Consultation
- IASB Exposure Draft Practice Statement Management Commentary
- IASB Exposure Draft Disclosure Requirements in IFRS Standards - A Pilot Approach

Deze commentaarbrieven zijn ook gepubliceerd op de RJ-website.

2.4 BIJEENKOMSTEN 2021

De RJ heeft in 2021, vooral ook vanwege de Covid-19 maatregelen, geen openbare bijeenkomsten gehouden.

2.5 ONDERWERPEN RJ-VERGADERINGEN

In 2021 heeft de RJ twaalf keer vergaderd. In de vergaderingen zijn concepten voor de in paragraaf 2.3 genoemde adviezen en commentaren besproken. Daarnaast zijn de op de RJ- en de RJk-bundel binnengekomen commentaren aan de orde geweest alsmede een aantal andere onderwerpen die betrekking hebben op de RJ bundel en RJk-bundel. Voor een kort overzicht van de aangepaste hoofdstukken in de RJ-bundel en RJk-bundel wordt verwezen naar de Ten Geleide in deze bundels. Belangrijke onderwerpen waren onder meer:

- Herstructurering Richtlijn ‘bestuursverslag’ (RJ 400);
- De gewijzigde Richtlijnen inzake ‘opbrengstverantwoording’ en ‘onderhanden werk’, (mede in relatie tot IFRS 15 ‘Revenue Recognition’);
- De vorming van wettelijke herwaarderingsreserve, in relatie tot toepassing IFRS 17 ‘Insurance contracts’.
- De (mogelijke) wijzigingen in Nederlandse wetgeving;
- Ontwikkelingen duurzaamheidsverslaggeving / sustainability reporting (en EU CSRD).
- Ontwikkelingen bij EFRAG en IASB (en ISSB);
- Ontwikkelingen rond Nederlandse Taxonomie (NT) en invoering het Europese Single Electronic Filing (ESEF) systeem voor beurgenoteerde vennootschappen.

De RJ heeft in verschillende vergaderingen/bijeenkomsten leden van RJ-werkgroepen ontvangen.

2.6 RJ-STAF

De RJ-Staf (vaktechnische Staf) heeft voor de RJ (ontwerp-)Richtlijnen voorbereid en commentaren opgesteld op voorstellen van de IASB en EFRAG. De RJ-staf bestaat momenteel uit zeven leden waaronder een voorzitter. De RJ-staf heeft in 2021 twaalf keer vergaderd. De RJ spreekt zijn grote waardering uit voor het werk van de RJ-Staf, die wordt ondersteund door de vaktechnische secretaris van de RJ en overige medewerkers van het RJ-secretariaat.

2.7 INTERNATIONALE ACTIVITEITEN

De European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) is een in 2001 opgerichte privaatrechtelijke organisatie en heeft als doel het Europese belang bij de totstandkoming van internationale standaarden voor financiële verslaggeving door de IASB te behartigen, en de Europese visie daarover uit te dragen. EFRAG adviseert de Europese Commissie over goedkeuring van internationale verslaggevingsstandaarden voor gebruik binnen de Europese Unie (EU-IFRS). In 2014 zijn de aanbevelingen uit het zogenoemde Maystadt-rapport door EFRAG geïmplementeerd, onder meer via een gewijzigde governance en aangepaste (ruimere) bevoegdheden van de EFRAG Board. Deze ontwikkelingen zijn voor het Bestuur van de SJ aanleiding geweest om intensiever betrokken te willen zijn bij de besluitvorming en activiteiten van EFRAG, mede gezien het Nederlandse belang daarbij. Als gevolg daarvan draagt de SJ sinds 2014 bij aan de financiering van EFRAG en neemt deel aan de besluitvorming in de General Assembly van EFRAG. Namens de SJ heeft voormalig RJ-voorzitter prof. dr. P. Sampers RA deelgenomen aan deze General Assembly. In de Board van EFRAG heeft de RJ-voorzitter drs. G.M van Santen RA zitting.

Al in 2018 is door EFRAG, naar aanleiding van het door de Europese Commissie gepubliceerde “Action Plan on Financing Sustainable Growth”, het zogenoemde European Corporate Reporting Lab opgericht. Dit European Lab streeft ernaar innovaties op het terrein van corporate reporting te stimuleren en richt zich met name op niet-financiële verslaggeving. In de Steering Group, die de werkzaamheden van dit European Lab aanstuurt, heeft voormalig RJ-werkgroep lid mw. prof. dr. N. Kamp-Roelands RA zitting. Gezien de eerder genoemde nieuwe rol van EFRAG (zie voorwoord) zal de taak van dit Lab naar verwachting vanaf 2022 (deels) worden overgenomen door de nieuwe EFRAG organisatie (EFRAG-SR) die op verzoek van de Europese Commissie (EU CSRD) verantwoordelijk is voor (advies omtrent) de opstelling van EU standaarden voor duurzaamheidsverslaggeving (European Sustainability Reporting Standards: ESRS). De RJ zal kandidaten voordragen of aanbevelen voor (o.a. board)posities binnen deze EFRAG-SR.

EFRAG kent een Consultative Forum of Standard Setters (CFSS), waarin input van Europese nationale standard setters op het gebied van financiële verslaggeving wordt verzameld en waar van gedachten wordt gewisseld over ontwikkelingen op dit gebied. Sinds de instelling door de IASB van het Accounting Standards Advisory Forum (ASAF), worden deze CFSS bijeenkomsten ook gebruikt ter voorbereiding van de EFRAG-input in de ASAF vergaderingen. Er zijn in 2021 een viertal CFSS bijeenkomsten geweest, waarin is geparticipeerd door de RJ-voorzitter.

Daarnaast heeft de RJ-voorzitter deelgenomen aan de overleggen binnen de EFRAG board en commissies daarvan. In deze EFRAG board komen onder meer de activiteiten van EFRAG en adviezen van EFRAG aan de Europese Commissie over Europese goedkeuring van (wijzigingen in) IFRS alsmede projecten en ontwikkelingen bij de IASB aan de orde.

De IASB houdt voor overleg met nationale standard setters jaarlijks een World Standard Setters bijeenkomst. Deze jaarlijkse vergadering wordt bijgewoond door de RJ-voorzitter. Evenals de (half)jaarlijkse bijeenkomsten van het International Forum of Accounting Standard Setters (IFASS).

Er nemen vele RJ-betrokkenen deel aan activiteiten en werkzaamheden van EFRAG. Zo is RJ-voorzitter drs. G.M. van Santen RA lid van de EFRAG-board. SJ-bestuurslid en is voormalig RJ-lid drs. P.A.M. Bos lid van het user-panel van EFRAG. Tevens is RJ-werkgroeplid drs. A. Laning lid van de EFRAG-pension plans advisory panel. Daarnaast hebben ook andere Nederlanders zitting in EFRAG-gremia, zo zijn de heer J.F. Jullens en mevr. S. Koppes lid van de EFRAG Technical Experts Group (Financial Reporting). Bovendien zijn diverse Nederlanders nauw betrokken bij de EFRAG ontwikkelingen rond duurzaamheidsverslaggeving (Sustainability Reporting), onder meer als lid van de Task Force of van Expert Working Groups.

2.8 ANDER OVERLEG

2.8.1 Autoriteit Financiële Markten (AFM)

De AFM participeert als waarnemer in de RJ vergaderingen. Daarnaast is minimaal een keer per jaar een overleg met de AFM aangaande aspecten van jaarverslaggeving of wetgeving die zowel de aandacht van de RJ als de AFM hebben.

2.8.2 Overlegplatform Publieke Verantwoording

Namens de RJ participeert drs. C.L. Suurland RA in het overleg van het Overlegplatform Publieke Verantwoording (OPV), binnen dit (overheid)overlegplatform komen verslaggevingsvraagstukken aan de orde.

2.8.3 Overleg met SER

In 2021 heeft regulier overleg plaatsgevonden met de Sociaal-Economische Raad (SER). In dit overleg, dat gerelateerd is aan de financiële bijdrage van SER aan de RJ, zijn naast de werkzaamheden van de RJ, begroting 2022 en jaarrekening 2020, tevens de internationale ontwikkelingen in duurzaamheidsverslaggeving aan de orde gekomen.

2.8.4 Overleg met Wolters Kluwer

In 2021 heeft enige malen overleg plaatsgehad met de uitgever van de RJ-bundel en RJK-bundel, Wolters Kluwer. In dit overleg is naast de reguliere besprekingen over de jaarlijkse uitgave van deze RJ-bundels, tevens gesproken over mogelijke verbetering van de (elektronische) toegankelijkheid van (bijlagen bij) de RJ-bundel.

2.9 DE RJ IN 2022

De agenda van de RJ bevat in 2022, naast aandacht voor (onderhoud van) de Richtlijnen en ontwikkelingen in IFRS, ook nadrukkelijk het volgen van de ontwikkelingen en voorstellen voor standaarden duurzaamheidsverslaggeving. De RJ zal in 2022 reageren op de EFRAG-voorstellen voor EU standaarden duurzaamheidsverslaggeving en op de ISSB voorstellen voor internationale standaarden duurzaamheidsverslaggeving. Tevens zal de RJ reageren op relevante (richtlijn)voorstellen van de Europese Commissie. Ten aanzien van het door de IASB enige jaren geleden gewijzigde ‘Conceptual Framework’ zullen de besprekingen in

de RJ worden voortgezet zodat wellicht aanpassingen zullen worden voorgesteld in het huidige hoofdstuk 930 ‘Stramien voor de opstelling en vormgeving van jaarrekeningen’.

Tevens zal de RJ in 2022 de ontwikkeling rond de Nederlandse Corporate Governance Code evenals de (voorstellen voor) Nederlandse wetgeving volgen. Wellicht zal de komende wettelijk verplichte duurzaamheidsverslaggeving ook leiden tot mogelijke aanpassing van hoofdstuk 400 ‘bestuursverslag’ en hoofdstuk 920 ‘Handreiking voor maatschappelijke verslaggeving’.

De RJ is verder voornemens om in 2022, indien mogelijk, een openbare bijeenkomst over maatschappelijk relevante onderwerpen inzake (duurzaamheids)verslaggeving te organiseren.

De RJ is zijdelings betrokken bij Standard Business Reporting en de zogeheten Nederlandse Taxonomie (NT) die, althans voor micro-, kleine- en middelgrote rechtspersonen, is voorgeschreven voor het elektronisch deponeren van de jaarrekening bij het Handelsregister. Op verzoek van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) verricht een werkgroep van de RJ werkzaamheden inzake de inhoud en kwaliteit van de NT. De in opdracht van EZK door de RJ-werkgroep uit te voeren werkzaamheden zijn vastgelegd in een convenant tussen EZK en RJ. In dit convenant zijn in 2015 afspraken gemaakt over de activiteiten en financiering van de ingestelde RJ-werkgroep NT. Sinds 2016 wordt jaarlijks aan EZK gerapporteerd over de bevindingen voortkomend uit deze werkzaamheden ten aanzien van de NT voor het jaarrekeningdomein.

De afgelopen jaren is door de RJ geïnvesteerd in de verbetering van de communicatie over haar activiteiten en modernisering van de RJ website. Tevens is gestart met een RJ-nieuwsbrief. Er zal in 2022 verder gekeken worden naar de communicatiestrategie van de RJ mogelijke intensivering van contacten met diverse belanghebbenden, waarmee ook beoogd wordt de bekendheid met en draagvlak voor het werk van de RJ te vergroten. De wijze en frequentie van communicatie van de RJ met belanghebbenden zal nader besproken worden.

3. SAMENVATTING FINANCIËEL OVERZICHT 2021 EN BEGROTING 2021

3.1 SAMENVATTING FINANCIËEL OVERZICHT 2021 STICHTING VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

Staat van baten en lasten

	2021 Werkelijk EUR	2021 Begroot EUR	2020 Werkelijk EUR
Baten			
Exploitatiesubsidies	237.491	360.000	264.763
Subsidie SBR / NT	55.900	100.000	110.222
Auteursrechtvergoedingen	411.540	330.000	376.724
Financiële baten	729	-	8
Totaal baten	705.660	790.000	751.717
Lasten			
Secretariaat	283.056	295.000	285.377
Projecten jaarverslaggeving / RJ staf	96.063	90.000	88.787
Participatie in internationale projecten	65.108	70.000	48.176
Kosten SBR / NT project	55.900	100.000	110.222
Presentiegelden	177.183	195.000	182.121
Overige lasten	28.289	40.000	36.878
Financiële lasten	61	-	156
Totaal lasten	705.660	790.000	751.717
Resultaat	-	-	-

Toelichting bij financieel overzicht

Algemeen – ontwikkelingen gedurende het boekjaar

Voor de jaarrekening 2021 wordt verwezen naar de pagina's 21 tot en met 31.

Er zijn geen bijzondere ontwikkelingen geweest gedurende het boekjaar, afgezien van het feit dat de raadsvergaderingen en overige vergaderingen/bijeenkomsten niet meer fysiek hebben kunnen plaatsvinden vanwege de Covid-19 maatregelen. Daardoor zijn er aanzienlijk minder vergaderkosten, reiskosten en overige kantoorkosten gemaakt.

Exploitatiesubsidies

Het exploitatiesaldo (zijnde het verschil tussen de baten en de lasten, exclusief de exploitatiesubsidie zelf) wordt voor ⁷/₁₁-deel gesubsidieerd door de SER en voor ⁴/₁₁-deel door de NBA. Als gevolg van met name de hogere auteursrechtvergoedingen en lagere kosten in 2021, is de exploitatiesubsidie aanzienlijk lager dan begroot, aangezien de exploitatiesubsidie van de subsidieverstrekkingen zodanig wordt vastgesteld dat het uiteindelijke exploitatiesaldo nihil bedraagt.

Begroting en werkelijke baten en lasten 2021

De gerealiseerde werkelijke kosten in 2021 waren lager dan begroot, vanwege lagere presentiegelden (en kosten vergaderingen) en overige lasten. De opbrengst van de auteursrechtvergoeding was in 2021 hoger dan begroot. De kosten voor het door EZK gesubsidieerde NT-project zijn budgetneutraal. De behaalde baten (omzet) uit auteursrechtvergoedingen zijn opnieuw hoger dan eerdere prognoses; hoofdzakelijk

veroorzaakt doordat stijging van elektronische abonnementen groter is dan de afname van “papieren” abonnementen.

Financiële positie

Er is sprake van een constant eigen vermogen van ca. € 38.000. Doordat er jaarlijks voorschotten worden ontvangen (voorafgaand aan eindafrekening) van de uitgever voor auteursrechtvergoedingen en van de exploitatiesubsidies is er geen nadere financieringsbehoefte.

Verwachtingen voor 2022

In de begroting 2022 (zie pagina 17) is rekening gehouden met verwachte extra kosten als gevolg van de betrokkenheid RJ en werkzaamheden bij de ontwikkeling van standaarden voor duurzaamheidsverslaggeving. Dit betreft kosten participatie in EFRAG-SR, werkzaamheden van de RJ-werkgroep duurzaamheidsverslaggeving/sustainability reporting en overige te verwachten werkzaamheden. Voor de RJ-werkzaamheden duurzaamheidsverslaggeving is in 2022 een projectsubsidie toegezegd door het Ministerie van Financiën. Het bestuur van de SJ heeft de verwachting en het volste vertrouwen dat deze te verwachten extra kosten zullen worden gedekt door de bijdragen van de SER en NBA (in het exploitatietekort van de RJ) in 2022.

Risico's

Het mogelijke financiële risico alsmede grootste onzekerheid van de RJ in 2022 is gelegen in een substantieel lagere jaarlijkse opbrengst auteursrechtvergoedingen, waardoor een hogere exploitatiesubsidie gevraagd moet worden van de organisaties die een financiële bijdrage leveren aan het werk van de RJ.

Een mogelijk financieel risico en onzekerheid is dat door de extra activiteiten in 2022 van de RJ inzake duurzaamheidsverslaggeving, waarbij een projectsubsidie is toegezegd door het Ministerie van Financiën, het exploitatietekort niet zal kunnen worden gedekt door de bijdragen van de NBA en de SER.

Het bestuur probeert deze financiële risico's te mitigeren, door de ontwikkeling in de auteursrechtvergoeding te monitoren in nauw overleg met de uitgever. Daarnaast worden de overige financiële ontwikkelingen tijdig besproken met de SER en de NBA inzake hun exploitatiesubsidie, alsmede beoordeeld welke bijsturingsmaatregelen nodig zijn inzake de kostenbeheersing.

De voornaamste bedrijfsrisico's liggen met name op het terrein van 1) de reputatie van de Raad voor de Jaarverslaggeving 2) de kennis en know-how van de staf en het secretariaat die de werkzaamheden van de Raad ondersteunen en 3) de kwaliteit van de werkzaamheden van Wolters-Kluwer als uitgever van de RJ-bundels.

Het bestuur probeert deze bedrijfsrisico's vooral te mitigeren door waarborgen te creëren voor goede communicatie over werkzaamheden van de RJ, een hoogwaardige en professionele organisatie en intensieve samenwerking met de uitgever waarin aandacht is voor de behoeften van de afnemers. Ondanks de belemmeringen als gevolg van de Covid-19 maatregelen, heeft de RJ in 2021 volledig door kunnen blijven functioneren.

3.2 BEGROTING 2021 EN 2022 STICHTING VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

In € 1.000

	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2022*
Baten			
Exploitatiesubsidies	360	375	625
Subsidie SBR / NT	100	100	100
Auteursrechtvergoedingen	330	330	330
Financiële baten	-	-	-
	<u>790</u>	<u>805</u>	<u>1.055</u>
Lasten			
Secretariaat	295	300	325
Projecten jaarverslaggeving / RJ staf	90	90	115
Participatie internationale projecten	70	75	205
Kosten SBR / NT project	100	100	100
Presentiegelden	195	195	265
Overige lasten	40	45	45
	<u>790</u>	<u>805</u>	<u>1.055</u>
Saldo van baten en lasten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Begroting 2022: twee scenario's

De begroting 2022 is opgesteld rekening houdend met twee scenario's. De initiële begroting 2022 is gebaseerd op huidige RJ-werkzaamheden, de nadere alternatieve begroting 2022* is gebaseerd op de geschatte kosten nieuwe RJ-werkzaamheden inzake EU-standaarden voor duurzaamheidsrapportage. Dit betreft geschatte kosten participatie in EFRAG-SR, werkzaamheden van de RJ-werkgroep duurzaamheidsverslaggeving/sustainability reporting en overige te verwachten RJ-werkzaamheden of kosten. De begroting 2022, zowel de initiële als alternatieve begroting*, is in september 2021 vastgesteld door het SJ-bestuur.

De initiële begroting is de basis geweest voor de initiële aanvraag voor de exploitatiesubsidie 2022. Nadat eind 2021 de besluitvorming had plaatsgevonden inzake de activiteiten van de RJ ten aanzien van duurzaamheidsverslaggeving (inclusief bijdrage aan EFRAG-SR) is in 2022 een nadere schatting gemaakt van deze kosten en medegedeeld aan de SER en NBA. Tevens is een projectsubsidie door het Ministerie van Financiën toegezegd, hetgeen de exploitatiesubsidie van de SER en NBA zal verlagen. De in de alternatieve begroting 2022 genoemde RJ-werkzaamheden voldoen aan de voorwaarden voor de exploitatiesubsidie, zodat het bestuur van de SJ het volste vertrouwen heeft dat over verslagjaar 2022 de bijdragen van NBA en SER aan de exploitatiesubsidie toereikend zullen zijn.

4. SAMENSTELLING BESTUUR VAN DE STICHTING VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

Het bestuur van de SJ was op 31 december 2021 als volgt samengesteld:

mr. I. Thijssen (VNO-NCW)	-	voorzitter
mr. dr. E.V.A. Eijkelenboom (VNO-NCW)	-	plv. bestuurslid
J. Vonhof (MKB Nederland)	-	bestuurslid
mr. M.H.P. Braakman (MKB Nederland)	-	plv. bestuurslid (tot augustus 2021)
mr. R. Wolthuis (MKB Nederland)	-	plv. bestuurslid (sinds september 2021)
mr. H. van Steenbergen (FNV)	-	bestuurslid
drs. L.A.D. Schaap RA RC (CNV)	-	bestuurslid
drs. H. Sevdican RBA (CFA/VBA)	-	bestuurslid
drs. P.A.M. Bos (Eumedion)	-	bestuurslid
M.J. van der Vegte RA (NBA) ¹	-	secretaris/penningmeester
drs. B.J.G. Wammes (NBA)	-	plv. secretaris/penningmeester

¹ De heer M. van der Vegte is eind december 2021 als NBA-voorzitter opgevolgd door de heer K. Douma.

5. SAMENSTELLING RAAD VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

De samenstelling van de RJ in 2021 was als volgt:

Voorzitter

drs. G.M. van Santen RA

Leden

benoemd op voordracht van organisaties, representatief voor *verschaffers* van informatie:

drs. H.P. van Arkel RA VNO-NCW/MKB-Nederland

prof. mr. dr. J.B.S. Hijink VNO-NCW/MKB-Nederland

drs. H.F.H. van de Meerendonk RA VNO-NCW/MKB-Nederland

benoemd op voordracht van organisaties, representatief voor *gebruikers* van informatie:

prof. dr. C. Camfferman RA FNV/CNV

drs. G.J. Jordaan RA FNV/CNV

drs. J.A.R. Ousen RA RBA CFA Society VBA Nederland

benoemd op voordracht van organisaties, representatief voor *controleurs* van informatie:

J. Bakker RA RB NBA

M. Hartman RA NBA

drs. C.L. Suurland RA NBA

Secretariaat

mr. dr. C.J.A. van Geffen vaktechnisch secretaris

M. Eggenkamp-Klingers algemeen secretaris

B. Franzen stafmedewerker

Notulist

R. van de Wege/S. Schoenmakers

Waarnemers

mr. dr. E.V.A. Eijkelenboom VNO-NCW

mr. drs. N. Hagemans Ministerie van Justitie en Veiligheid

drs. O.G.M. Nijenhuis Ministerie van Financiën

drs. J.M. Wouterson RA Autoriteit Financiële Markten (AFM)

drs. D. Manschot RA NBA

drs. H.T. Haanappel CFA Society VBA Nederland

6. SAMENSTELLING RJ-STAF

De vaktechnische Staf (RJ-Staf) heeft als belangrijkste taak het voorbereiden van voorstellen voor (ontwerp-) Richtlijnen voor de jaarverslaggeving en het voorbereiden van commentaren op ‘Exposure Drafts’ of ‘Discussion Papers’ van de International Accounting Standards Board (IASB) en de European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG).

De RJ-Staf bestond in 2021 uit de volgende personen:

T. van den Vlekkert-Zevenbergen RA Msc (voorzitter)	KPMG
Y. Heemeier-Xiong RA Msc	PwC (sinds augustus 2021)
dr. B. Kamp RA	BDO
J.W. Roelse RA	Deloitte
drs. I. van Sloun RA	Deloitte
J. Stam RA	Baker Tilly
D.C.A. Stolker RA MSc	EY
J.F.G Tuithof RA Msc	PwC (tot juli 2021)

ondersteuning door RJ-secretariaat:

mr. dr. C.J.A. van Geffen	vaktechnisch secretaris
B. Franzen	stafmedewerker

7. RJ-WERKGROEPEN

De onderwerpen die in de plenaire raadsvergaderingen worden behandeld, vooral wanneer dit specifieke sectoren betreft, zijn voor een deel voorbereid door RJ-werkgroepen. Deze werkgroepen zijn veelal samengesteld uit leden van de RJ en andere (sector-)deskundigen, afkomstig uit de kringen van verschaffers, gebruikers en controleurs van financiële informatie, maar ook van betrokken (overheids- of toezichhoudende) instanties. De samenstelling van deze RJ-werkgroepen in 2021 is opgenomen in Bijlage 3.

8. CONTACTGEGEVENS RJ

Raad voor de Jaarverslaggeving
Antonio Vivaldistraat 2
1083 HP Amsterdam

tel. 020 - 3010391
e-mail secretariaat@rjnet.nl
website www.rjnet.nl

9. JAARREKENING 2021

BALANS PER 31 DECEMBER

	<i>2021</i>	<i>2020</i>		<i>2021</i>	<i>2020</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>		<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
ACTIVA			PASSIVA		
Vorderingen (1)	205.555	181.459	Eigen vermogen (3)	37.693	37.693
Liquide middelen (2)	314.102	261.515	Kortlopende schulden (4)	481.964	405.281
	<hr/>	<hr/>		<hr/>	<hr/>
	519.657	442.974		519.657	442.974
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>		<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<i>2021</i> <i>Werkelijk</i>	<i>2021</i> <i>Begroting</i>	<i>2020</i> <i>Werkelijk</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
Baten			
Exploitatiesubsidies (5)	237.491	360.000	264.763
Subsidie SBR / NT (6)	55.900	100.000	110.222
Auteursrechtvergoedingen (7)	411.540	330.000	376.724
Financiële baten (8)	729	-	8
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal baten	705.660	790.000	751.717
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Lasten			
Secretariaat (9)	283.056	295.000	285.377
Projecten jaarverslaggeving / RJ staf (10)	96.063	90.000	88.787
Participatie in internationale projecten (11)	65.108	70.000	48.176
Kosten SBR / NT project (12)	55.900	100.000	110.222
Presentiegelden (13)	177.183	195.000	182.121
Overige lasten (14)	28.289	40.000	36.878
Financiële lasten (15)	61	-	156
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal lasten	705.660	790.000	751.717
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Saldo van baten en lasten	-	-	-
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

TOELICHTING

Activiteiten

De Stichting voor de Jaarverslaggeving (SJ) heeft als doel de kwaliteit en bruikbaarheid van de externe verslaggeving, in het bijzonder van de jaarrekening, binnen Nederland door rechtspersonen en andere juridische entiteiten te bevorderen. Dit wordt gedaan door het publiceren van ‘Richtlijnen voor de jaarverslaggeving’, RJ-Uitingen en door het gevraagd en ongevraagd adviseren van overheid en andere regelgevende instanties, zoals de International Accounting Standard Board (IASB) en de European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG). Aan deze doelstelling wordt invulling gegeven door het uitvoerend orgaan van de SJ, de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ), waarop het bestuur van de SJ toezicht uitoefent. De vestigingsplaats van de SJ is (Antonio Vivaldistraat 2, 1083 HP) Amsterdam, het KvK-nummer is 41201887.

De jaarrekening is opgemaakt en vastgesteld door het bestuur op 25 juli 2022.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen van Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven (aangepast 2019) van de Raad voor de Jaarverslaggeving, uitgaande van de continuïteitsveronderstelling (zie ook noot 16).

Aangezien de exploitatiesubsidie van de subsidieverstrekkers zodanig wordt vastgesteld dat het uiteindelijke exploitatiesaldo nihil bedraagt is de staat van baten en lasten als zodanig opgesteld en is er geen resultaat(bestemming).

Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde en vervolgens op geamortiseerde kostprijs onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Op grond van bepalingen in Richtlijn 290 Financiële instrumenten dienen zowel de langlopende als kortlopende vorderingen en schulden tegen geamortiseerde gewaardeerd te worden, in plaats van nominale waarde. De geamortiseerde kostprijs benadert de nominale waarde.

Voor een nadere beschrijving verwijzen we naar de overige toelichtingen.

ACTIVA

(1) Vorderingen

<i>Balans per 31 december</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
Auteursrechtvergoedingen (Wolters Kluwer)	205.555	173.424
BTW	-	8.035
	<hr/>	<hr/>
	205.555	181.459
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Alle vorderingen hebben een looptijd van minder dan één jaar.

(2) Liquide middelen

<i>Balans per 31 december</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
ABN-AMRO rekening-courant	214.102	236.515
ABN-AMRO spaarrekening	100.000	25.000
	<hr/>	<hr/>
	314.102	261.515
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

PASSIVA

(3) Eigen vermogen

De specificatie van het eigen vermogen luidt als volgt:

<i>Balans per 31 december</i>	2021	2020
	EUR	EUR
Algemene reserve	37.693	37.693
	<hr/>	<hr/>
	37.693	37.693
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Het eigen vermogen bestaat vanaf 2008 uit een algemene reserve. Er zijn sindsdien, ook in 2021, geen mutaties (verloop) in het eigen vermogen geweest. De algemene reserve kan vrij worden aangewend ten behoeve van de doelstelling van de Stichting.

(4) Kortlopende schulden

De specificatie van de kortlopende schulden luidt als volgt:

<i>Balans per 31 december</i>	2021	2020
	EUR	EUR
Verschuldigd aan de SER	33.202	29.889
Verschuldigd aan de NBA	55.749	71.039
Verschuldigd aan Eumedion	-	10.853
Crediteuren (presentiegelden)	99.755	34.755
Crediteuren overig	53	319
Projectkosten (RJ staf)	142.016	114.103
Projectkosten NT	36.863	38.009
Verschuldigd aan EZK inzake NT-project	50.700	67.475
Vakantiedagen	22.000	14.695
Vakantiegeld	-	6.044
BTW	27.225	-
Accountantskosten	14.401	18.100
	<hr/>	<hr/>
	481.964	405.281
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

De schuld aan EZK inzake het NT-project betreft de niet gebruikte subsidie (zie noot 6). De post vakantiegeld is in 2021 vervallen vanwege andere wijze verrekening (zie noot 9).

Balans per 31 december

	2021	2020
	EUR	EUR

Vordering op / Verschuldigd aan de SER

Het exploitatiesaldo wordt voor 7/11-deel gedragen door de SER.

(in 2020 was dat 7/12-deel)

Het verloop van de post was als volgt:

Saldo per 1 januari	29.889	7.764
Voorschotten en verrekeningen	154.444	176.570
Bijdrage in de exploitatiesubsidie	151.131-	154.445-
Saldo per 31 december	33.202	29.889

Vorderingen op / Verschuldigd aan de NBA

Het exploitatiesaldo wordt voor 4/11-deel gedragen door de NBA

(in 2020 was dat 7/12-deel)

Het verloop van de post was als volgt:

Saldo per 1 januari	71.039	38.589
Voorschotten en verrekeningen	71.070	120.704
Bijdrage in de exploitatiesubsidie	86.361-	88.254-
Saldo per 31 december	55.749	71.039

Vordering op / Verschuldigd aan Eumedion

Het exploitatiesaldo werd t/m 2020 voor 1/12-deel gedragen door Eumedion

Het verloop van de post was als volgt:

Saldo per 1 januari	10.853	1.109
Voorschotten en verrekeningen	10.853-	31.808
Bijdrage in de exploitatiesubsidie	-	22.064-
Saldo per 31 december	-	10.853

Niet in de balans opgenomen activa

Er kan geen betrouwbare inschatting worden gemaakt of over de periode 2020-2021 sprake zal zijn van een mogelijk aan de RJ toekomende (nabetaling) reprocerecht van de Stichting Lira (zie noot 7). Om die reden is hiervoor geen vordering opgenomen. Indien in 2022 een afrekening (nabetaling) reprocerecht wordt ontvangen, zal dit in boekjaar 2022 worden verantwoord.

Staat van baten en lasten

(5) Exploitatiesubsidies

Het exploitatieresultaat wordt in 2021 gedragen voor 7/11-deel door de SER en voor 4/11-deel door de NBA. Het exploitatiesaldo wordt daarbij gedefinieerd als het saldo van de baten en lasten (exclusief de exploitatiesubsidie zelf), plus toevoegingen aan de reserves.

De exploitatiesubsidie is als volgt berekend:

	<i>2021 Werkelijk</i>	<i>2021 Begroting</i>	<i>2020 Werkelijk</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
Lasten	705.660	790.000	751.717
Baten (exclusief exploitatiesubsidies)	<u>468.169-</u>	<u>430.000-</u>	<u>486.954-</u>
Grondslag voor exploitatiesubsidie	237.491	360.000	264.763
Bijdrage SER (7/11: vanaf 2021)	151.131	229.091	154.445
Bijdrage NBA (4/11: vanaf 2021)	86.361	130.909	88.254
Bijdrage Eumedion (1/12: t/m 2020)	-	-	22.064
Exploitatiesubsidie	<u>237.491</u>	<u>360.000</u>	<u>264.763</u>

De exploitatiesubsidie 2021 is nog niet formeel goedgekeurd door de subsidieverleners. Dit is wel het geval ten aanzien van de subsidie 2020 en de begrote subsidie voor 2021.

(6) Subsidie SBR / NT

Dit is een subsidie t.b.v. inzet RJ bij het SBR / NT project (Nederlands Taxonomie). In 2015 zijn door de RJ per convenant afspraken gemaakt met het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) over inzet en financiering van de RJ werkgroep NT. De RJ ontvangt jaarlijks een subsidie van EZK voor de werkzaamheden van de RJ werkgroep NT. De leden van de RJ werkgroep NT brengen de kosten van hun werkzaamheden in rekening bij de RJ, waarna deze kosten door de RJ (budgetneutraal) worden voldaan vanuit de subsidie van EZK. De werkzaamheden (dienstverlening) van de leden van de RJ werkgroep NT verricht ten behoeve van EZK zijn BTW-plichtig. Over de periode 2016-2020 zijn door de RJ-werkgroep NT minder kosten gemaakt en in rekening gebracht bij de RJ dan de (maximale) subsidiebeschikking, zodat de van EZK ontvangen vergoeding niet volledig is gebruikt en een schuld (terugbetaling) aan EZK bestond. De (eindafrekening van de) subsidie periode 2016-2020 is in 2021 gecontroleerd door externe accountant Flynth en in november 2021 formeel goedgekeurd door EZK, waarna de terugbetaling (van niet gebruikte subsidie) aan EZK heeft plaatsgevonden. In 2021 is opnieuw een subsidie ontvangen van EZK, waarvan de eindafrekening en de accountantscontrole in 2022 zal plaatsvinden. De ontvangen subsidie 2021 is hoger dan gebruikt, zodat er een terugbetaling (van niet gebruikte subsidie) zal plaatsvinden.

(7) Auteursrechtvergoedingen

De vergoeding die de RJ ontvangt met betrekking tot de bundel Richtlijnen voor de jaarverslaggeving en andere uitgaven bedraagt vanaf juli 2008 contractueel 32,5% van de door Kluwer gerealiseerde netto-omzet op de verkopen van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Tevens ontvangt de RJ een vergoeding voor software en reprorecht (zie toelichting niet in de balans opgenomen activa).

De specificatie van de auteursrechtvergoedingen naar soort uitgave is als volgt:

	<i>2021 Werkelijk</i>	<i>2021 Begroting</i>	<i>2020 Werkelijk</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
Vastbladige versie (boeken)	116.397	pm	119.170
Elektronische versie (ebook, online en software)	239.261	pm	215.170
Checkmate (elektronische versie RJK)	4.786	pm	4.361
Engelstalige versie (elektronisch)	45.111	pm	34.723
Reprorecht	5.985	pm	3.300
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	411.540	330.000	376.724
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Op grond van de uitgeoefovereenkomst wordt jaarlijks door Wolters Kluwer een gedetailleerd overzicht verstrekt van de netto-omzet en de daarop gebaseerde aan de RJ

uitbetaalde auteursrechtvergoeding (honorariumvaststelling). In 2021 en 2022 heeft de RJ schriftelijk aan Wolters Kluwer bevestigd in te stemmen met deze wijze van honorariumvaststelling en met de in 2020 en 2021 ontvangen auteursrechtvergoedingen. Daarbij heeft de RJ, conform praktijk in voorgaande jaren, besloten geen gebruik te maken van het contractuele recht om op kosten van de RJ een (oplage)controle over de netto-omzet van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving bij de uitgever te doen plaatsvinden.

(8) Financiële baten

Dit betreft in 2020 renteopbrengsten op aangehouden saldi op bankrekeningen en in 2021 teruggaaf belastingdienst..

(9) Secretariaat

Betreft de met de NBA verrekende personeelskosten, dat wil zeggen de salariskosten voor de 3 werknemers (RJ-secretariaat). Dit betreft de vaktechnisch secretaris (0,5 fte), algemeen secretaris (0,4 fte) en stafmedewerker (0,6 fte). Dit is inclusief de hieraan gerelateerde bureaunkosten met betrekking tot huisvesting en faciliteren werkplekken (kamer in NBA-gebouw) alsmede administratie. De personeelskosten en bureaunkosten van het RJ-secretariaat zijn in 2021 nauwelijks gewijzigd ten opzichte van 2020. Door andere wijze van verrekening worden sinds 2021 kosten vakantiegeld maandelijks doorbelast.

(10) Projecten jaarverslaggeving / RJ staf

Op het budget worden de gemaakte onkosten van de leden van de RJ-staf in mindering gebracht en het resterende deel wordt verdeeld naar rato van de duur waarin de leden RJ-staf gedurende een jaar werkzaamheden hebben verricht en participeren in de RJ-staf. Deze vergoeding voor de werkzaamheden RJ-staf komen naar rato ten gunste van de werkgever van het desbetreffende (gedetacheerde) staflid. De werkzaamheden van de leden RJ-staf, bestaan uit: voorbereiden van aanpassingen in de RJ-bundel en RJk-bundel, ondersteuning van RJ-werkgroepen en voorbereiden van RJ commentaarbrieven aan EFRAG en de IASB.

(11) Participatie in internationale projecten

Deze post betreft de financiële bijdrage in 2021 van RJ aan EFRAG van € 65.000. Normaliter bevat deze post ook gemaakte reis- en verblijfskosten van bijwoners (buitenlandse) vergaderingen EFRAG, IASB en ontmoetingen met andere nationale standardsetters, maar de kosten daarvan waren in 2021 uiterst gering omdat er vanwege de corona-maatregelen nagenoeg geen (buitenlandse) reis-en verblijfskosten waren.

(12) Kosten SBR / NT project

Deze post betreft kosten in rekening gebracht bij de RJ voor werkzaamheden leden RJ-werkgroep NT. Deze BTW-belaste werkzaamheden zijn verricht op verzoek van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). Deze kosten worden door de RJ (budgetneutraal) voldaan vanuit de subsidie van EZK, zie voor een nadere onderbouwing de toelichting bij noot 6 (subsidie SBR/NT).

(13) Presentiegelden

Deze post betreft presentiegelden en reiskostenvergoedingen uitbetaald aan leden van de RJ, leden werkgroepen, de voorzitter van de RJ, de notulist en de projectbegeleiders (veelal leden RJ-staf) die de raadsvergaderingen bijwonen. Bestuursleden van de Stichting ontvangen geen bezoldiging, maar uitsluitend een vergadervergoeding voor het bijwonen van de online bestuursvergaderingen. In 2021 is in totaal € 2.750 aan vergadervergoeding aan bestuursleden uitbetaald (zie noot 14).

De presentiegeld-vergoeding is afgeleid van de "Verordening vergoedingen aan leden van de raad en zijn commissies" van de SER en is in 2020, net zoals in eerdere jaren, bepaald op € 320 per dagdeel voor de maandelijkse raadsvergaderingen. In 2021 hebben vanwege de Covid-19 maatregelen de raadsvergaderingen online plaatsgevonden.

Voor het bijwonen van de werkgroep-vergaderingen wordt een presentiegeld uitbetaald van € 125 per online werkgroep-vergadering. Hierbij is mede omwille van administratieve eenvoud aangesloten bij de door de NBA daartoe in 2020 ingestelde vergoedingsregeling.

(14) Overige lasten

De specificatie van deze post luidt als volgt:

	<i>2021 Werkelijk</i>	<i>2021 Begroting</i>	<i>2020 Werkelijk</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
Vergaderkosten	2.750	10.000	4.637
Onderhoud website en softwareapplicaties	4.565	10.000	6.335
Accountantscontrole	14.520	12.000	19.614
Afscheidsbijeenkomst en attenties	1.042	6.000	2.761
Bijeenkomsten	3.616	1.000	610
Diverse kosten	1.796	1.000	2.920
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	28.289	40.000	36.877
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

De vergaderkosten zijn in 2021 (net zoals in 2020) lager, dit vanwege het niet hebben kunnen plaatsvinden van fysieke bestuursvergaderingen en het ontbreken van o.a. catering- en parkeerkosten door de Covid-19 maatregelen. Wegens de Covid-19 maatregelen zijn er in 2021 ook geen afscheidsbijeenkomsten (en RJ-diner) geweest. Accountantscontrole betreft controle jaarrekening .

15) Financiële lasten

De financiële lasten bestaan in 2021 uit de rentekosten op de liquide middelen aangehouden bij de bank vanwege de negatieve rente. In 2020 betrof dit betaalde rente op BTW afrekening met de belastingdienst.

16) Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Met ingang van 2022 heeft de RJ zich gecommitteerd aan een bijdrage aan EFRAG inzake financiële verslaggeving (EFRAG-FR) voor € 65.000 en voor de duurzaamheidsverslaggeving (EFRAG-SR) voor € 75.000. Met deze aanvullende bijdrage aan EFRAG, alsmede de overige bijkomende kosten voor de RJ inzake duurzaamheidsverslaggeving, is rekening gehouden in de (aanvullende) begroting voor 2022. De SER en NBA hebben een overeenkomstige (aanvullende) bijdrage toegezegd voor 2022 en door het Ministerie van Financiën is een specifieke projectsubsidie voor duurzaamheidsverslaggeving toegezegd (zie verder paragraaf 3.2 bij dit jaarverslag).

10. OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van de Stichting voor de Jaarverslaggeving

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting voor de Jaarverslaggeving te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting voor de Jaarverslaggeving per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting voor de Jaarverslaggeving zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 16.000. De materialiteit is gebaseerd op 2% van de totale lasten. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij rapporteren aan het bestuur de tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven EUR 1.000 alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Financiering uitbreiding activiteiten in 2022 in verband met duurzaamheidsverslaggeving

Beschrijving van het kernpunt:

De stichting heeft zich in 2021 geëngageerd te gaan participeren in de nieuwe structuur van EFRAG-SR en daarbij vanuit Nederlands perspectief bij te dragen aan de ontwikkeling van standaarden voor duurzaamheidsverslaggeving. De financiering van deze uitbreiding van activiteiten in 2022 is een kernpunt in onze controle geweest.

Samenvatting van de uitgevoerde controlewerkzaamheden:

De stichting heeft een gewijzigde begroting 2022 opgesteld met de additionele lasten voor de nieuwe activiteiten en de wijze waarop ze voornemens zijn deze te financieren. Voor een samenvatting van de analyse van het bestuur verwijzen wij naar de paragrafen 3.1 en 3.2 in het jaarverslag en naar de toelichting op de continuïteitsveronderstelling op pagina 23 in de grondslagen voor waardering voor waardering en resultaatbepaling, alsook noot 16 “niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen” in de jaarrekening. Onze werkzaamheden hebben bestaan uit het beoordelen van de financiële positie en de door de stichting opgestelde gewijzigde begroting. Wij hebben informatie ingewonnen bij het bestuur en kennis genomen van communicatie met beoogde subsidieverstrekkers. Bij deze werkzaamheden hebben wij overwogen of alle relevante informatie, waarvan wij in het kader van onze controle kennis hebben, in de onderbouwing is betrokken.

Volledigheid van de baten uit auteursrechtvergoedingen

(zie ook punt 7 op pagina 28 en 29 van de toelichting op de jaarrekening)

Beschrijving van het kernpunt:

De baten van de stichting bestaan uit de subsidie SBR/NT met een specifieke doelstelling, uit bijdragen van in de statuten benoemde partijen en auteursrechtvergoedingen. De bijdrage van de in de statuten benoemde partijen is afhankelijk van de hoogte van de auteursrechtvergoedingen. Uit dien hoofde is de volledigheid van de opbrengsten van de auteursrechtvergoeding een kernpunt in de controle

Samenvatting van de uitgevoerde controlewerkzaamheden:

Wij hebben de auteursrechtvergoedingen aangesloten met de jaarlijkse honorariumafrekening van de uitgever die verantwoordelijk is voor de productie en distributie van zowel de digitale als papieren uitgaven van de stichting. Tevens hebben wij vastgesteld dat de honorariumafrekening in overeenstemming is met de uitgeefovereenkomst en met de schriftelijke bevestiging van de uitgever en de stichting betreffende de afspraken inzake de uit de uitgeefovereenkomst voortvloeiende jaarlijkse controlerechten van de stichting. Aanvullend hebben wij cijferanalyses uitgevoerd ten opzichte van de begroting en ten opzichte van het voorgaand jaar. Verder hebben wij werkzaamheden verricht om de juiste afgrenzing van de opbrengsten uit auteursrechten vast te stellen.

Juistheid van de lasten

Beschrijving van het kernpunt:

We hebben werkzaamheden uitgevoerd teneinde het risico op een onjuiste verantwoording van de lasten te identificeren en te mitigeren.

Samenvatting van de uitgevoerde controlewerkzaamheden:

Wij hebben cijferanalyses uitgevoerd ten opzichte van de begroting en ten opzichte van voorgaand jaar. Verder hebben wij deelwaarnemingen verricht op basis waarvan wij hebben gekeken of de verantwoorde secretariaatskosten, projectkosten, kosten van het SBR/NT project, presentiegelden en overige lasten juist zijn en in overeenstemming met het geldende beleid van de Stichting voor de Jaarverslaggeving.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de Stichting voor de Jaarverslaggeving;
- het verslag van de Raad voor de Jaarverslaggeving;
- samenvatting financieel overzicht 2021 en begroting 2022;
- samenstelling bestuur, Raad, RJ-staf en RJ-werkgroepen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Utrecht, 26 juli 2022

Flynth Audit B.V.

A.J. Bast – den Hollander RA

BIJLAGE 1:

RJ-Uitingen verwerkt RJ-bundel en/of RJk-bundel 2021

- RJ-Uiting 2020-12: Tijdelijke huur- en leaseverlagingen vanwege de coronacrisis;
- RJ-Uiting 2020-14: Overgangsbepaling in RJ 122 'Prijsgrondslagen voor vreemde valuta';
- RJ-Uiting 2021-1: Verduidelijking toepassing combinatie 3 in de enkelvoudige jaarrekening en waardering vastgoed voor eigen gebruik in enkelvoudige jaarrekening moedermaatschappij;
- RJ-Uiting 2021-3: Verwerking baten uit nalatenschappen (RJ 640 'Organisaties-zonder-winststreven' en RJk C1 'Kleine Organisaties-zonder-winststreven');
- RJ-Uiting 2021-4: Ontwerp-richtlijn 274 'Overheidssubsidies' en ontwerp-richtlijn RJk B17 'Overheidssubsidies';
- RJ-Uiting 2021-5: Ontwerp-alea's hoofdstuk 660 Onderwijsinstellingen;
- RJ-Uiting 2021-7: Aanpassingen in hoofdstuk 660 Onderwijsinstellingen als gevolg van wijzigingen in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- RJ-Uiting 2021-8: Ontwerp-Richtlijn 400 Bestuursverslag;
- RJ-Uiting 2021-10: Ontwerp-alea's met betrekking tot de verantwoording van verlieslatende contracten.

Overige RJ-Uitingen uitgebracht in verslagjaar 2021

- RJ-Uiting 2021-2: Geen wijzigingen in de Richtlijnen uit hoofde van de IBOR-reform;
- RJ-Uiting 2021-6: Impact Covid-19 en sectorspecifieke compensatieregelingen op de jaarverslaggeving 2020 van zorginstellingen;
- RJ-Uiting 2021-9: Tijdelijke huur- en leaseverlagingen vanwege de coronacrisis – verlenging tot en met 30 juni 2022;
- RJ-Uiting 2021-11: Presentatie volkshuisvestelijke bijdrage door toegelaten instellingen volkshuisvesting;
- RJ-Uiting 2021-12: Vorming van wettelijke reserves bij toepassing van IFRS 17 – ontwerp-alea's in hoofdstuk 240 Eigen vermogen;
- RJ-Uiting 2021-13: EU-Taxonomieverordening; vanaf verslagjaar 2021 aanvullende verplichte meldingen in de niet-financiële verklaring in het bestuursverslag van grote organisaties van openbaar belang;
- RJ-Uiting 2021-14: Ontwerp-alea's hoofdstuk 212 Materiële vaste activa.

BIJLAGE 2:

In de RJ-bundel editie 2021 zijn de volgende hoofdstukken aangepast:

- Richtlijn 100 Inleiding
- Richtlijn 122 Prijsgrondslagen voor vreemde valuta
- Richtlijn 140 Stelselwijzigingen
- Richtlijn 150 Fouterstel
- Richtlijn 160 Gebeurtenissen na balansdatum
- Richtlijn 212 Materiële vaste activa
- Richtlijn 213 Vastgoedbeleggingen
- Richtlijn 214 Financiële vaste activa
- Richtlijn 216 Fusies en overnames
- Richtlijn 221 Onderhanden projecten
- Richtlijn 252 Voorzieningen, niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa.
- Richtlijn 270 De winst- en verliesrekening
- Richtlijn 271 Personeelsbeloningen
- Richtlijn 272 Belastingen naar winst
- Richtlijn 274 Overheidssubsidies en andere vormen van overheidssteun
- Richtlijn 292 Leasing
- Richtlijn 394 Tussentijdse berichten
- Richtlijn 400 Bestuursverslag
- Transponeringstabel bij hoofdstuk 400
- Richtlijn 610 Pensioenfonds
- Richtlijn 611 Premiepensioeninstellingen
- Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven
- Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen

In de RJK-bundel editie 2021 zijn volgende hoofdstukken aangepast:

- A4 Gebeurtenissen na balansdatum
- Richtlijn B5 Vorderingen en overlopende activa
- B10 Voorzieningen en niet in de balans opgenomen verplichtingen
- B11 Leasing
- Richtlijn B13 Winst- en verliesrekening
- B17 Overheidssubsidies en andere vormen van overheidssteun
- C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven

BIJLAGE 3:

Samenstelling RJ-Werkgroepen in 2021 ¹

RJ-werkgroep Banken

drs. C.C.J. Segers RA (voorzitter), drs. J.A. van den Hengel RA (secretaris), dhr. D.C.A. Stolker RA MSc (vaktechnische staf), drs. J.B. Hesselink RA, dhr. S.M. Hiemstra RA, mr. drs. J. Kool, dhr. M.L.A.F. Kroes en drs. E.E. Vacher RA.

RJ-werkgroep Beleggingsentiteiten

W.L.L. Paulissen RA (voorzitter), M. Stravers RA MSc (secretaris), dr. B. Kamp RA (vaktechnische staf), drs. J.B. Hesselink RA, mr. J.H.A. Janssen-Daalen, drs W.H.E. van Ommeren RA MBA, drs. J.A.R Ousen RA RBA, J.A. Roodhorst RC en Mevr. Mr F.P.D. van Pelt.

RJ-werkgroep Bestuursverslag/Corporate Governance

drs. P.A. Morshuis RC (voorzitter), E.P. Noorloos RA AA RO (secretaris), mevr. T van den Vlekkert-Zevenbergen RA MSc (vaktechnische staf), drs. R Abma, drs. J.I. de Groot RA, prof. dr. H.F.D. Hassink RA, prof. dr. mr. J.B.S. Hijink, P.F.M. Hurks RA en drs. A.M de Jong RA.

RJ-werkgroep Financiële instrumenten

drs. E. Hoogcarspel RA (voorzitter), D. Groenewoud RA MSc (secretaris), D. C. A. Stolker RA MSc (vaktechnische staf), T. Dijkman RA, drs. J.B. Hesselink RA, drs. G.W.H. Ewalts RA RC, drs. J.H.A. Grefen RC, mr. drs. J. Kool, drs. D. Manschot RA, drs. J.A.R Ousen RA RBA, drs. H.F.H. van de Meerendonk RA en G.C. Wognum RA MSc AMCT.

RJ-werkgroep Fondsenwervende organisaties

Mevr. drs. M. van Dijk RA, (voorzitter), mevr. drs. M. Hoevenaars RA (secretaris), J.W.M. Roelse MSc (vaktechnische staf), W.A. van Ginkel RA, mevr. L. Kanu RA, drs. A.H.J. Meijer, drs. D.D. Plouvier RA, mevr. M. Plug, mevr. M. Schreuders, V. van Stijn RA, M. Stikkelorum en G. Visser RA.

RJ-werkgroep Internationale Verslaggeving

mevr. I.G.C. de Graaf-Oudhuis RA (voorzitter), E.P. Noorloos RA AA RO (secretaris), drs. H.P. van Arkel RA, , drs P.A.M. Bos, prof. dr. A.J. Brouwer RA, mevr. mr.dr. E.V.A. Eijkelenboom, mevr. M. Klaver-Drost en drs. M. Vaessen RA.

RJ-werkgroep Insurance

A.H. Zoon RA (voorzitter), R.H.J. de Kwant (secretaris), mevr. Y. Heemeijer-Xiong RA MSc (vaktechnische staf), P.H. de Frel RA, drs. H.F.H. van de Meerendonk RA, D. Scheeland, drs. F.M. van den Wildenberg RA en drs. J.G. Kolsters RA.

¹ In december 2021 is de nieuwe RJ-werkgroep duurzaamheidsverslaggeving/sustainability reporting opgericht, de (volledige) samenstelling van die werkgroep was eind december 2021 nog niet afgerond.

RJ-werkgroep Leases

mevr. K. van der Kuij-Groenberg RA (voorzitter), E.J.H. Uunk RA (secretaris), Dr. B. Kamp RA (vaktechnische staf), drs. J.H.A. Grefen RC, drs. H.T. Haanappel, mr. drs. J. Kool en drs W.A. Koster R.A.

RJ-werkgroep MKB

J. Bakker RB RA (voorzitter), P. Westerduin RA MSc EMITA (secretaris), J.W. Stam RA MSc (vaktechnische staf), M.C. van Capelle RA MSc, drs R. van de Corput RA, H.C. van den Ende AA, C. Kock AA en J.F.G. Tuithof RA MSc.

RJ-werkgroep Nederlandse Taxonomie

mr. drs. H.M. Evink RA (voorzitter), B.W. Smid MSc RA (voorzitter), dr. B. Kamp RA (vaktechnische staf), C. Logtenberg, R.M. Schaap RA, W. Smit en P. Wiekken.

RJ-werkgroep Onderwijs

drs. H. Visser RA (voorzitter), drs. A.A.J. Vogels RA (secretaris), mevr. drs. I. van Sloun RA (vaktechnische staf), drs. M.J.M. Beelen RA, R. van Brakel, drs. R.M. Goedhart, mevr. I.G.C. de Graaf-Oudhuis RA, J. van der Lee, mevr. I. Oortman MSc EMA RA, drs. P.J.J. Vos RA, I. Wetters RA, B.K. van Zanen RA, drs. N.J. van Zuylen, en mevr. drs. N.D. van Schie RA (waarnemer).

RJ-werkgroep Pensioenfondsen

W. Teeuwissen RA (voorzitter), mevr. drs. E.J. Appel RA (secretaris), dr. B. Kamp RA (vaktechnische staf), mevr. ir. drs. L.K.T. van Duijnhoven AAG, B. Hogendoorn, drs. M. van Luijk RA, J. Oudenes RA, O.H.E. Lahaye RA en mr. G. Metske CPL.

RJ-werkgroep Pensioenen

prof. dr. R.L. ter Hoeven RA (voorzitter), mevr. Y. Heemeijer-Xiong RA MSc (vaktechnische staf), drs. C.A. Arnold RA, drs. G.W.H. Ewalts RA RC, C.J.M. Kimenai RA, drs. A. Laning RA RC, drs. M.W. Lohman AAG en drs. H.F.H. van den Meerendonk RA.

RJ-werkgroep Toegelaten Instellingen Volkshuisvesting

drs. D. Manschot RA (voorzitter), M.G. Winkelman RA (secretaris), dr. B. Kamp RA (vaktechnische staf), drs. S.C.J.M. Frissen RA, mevr. drs. M.P.C. Glorie RA, J.J. Herst RA, W.H. Li, drs. P. Minke, drs. R.H.A. van Moll RA, J.H. Oosterhoff RA, A.C. Pureveen RA, drs. P.J.M. de Schrijver RA, mevr. A. Sieverink MSRE, drs. W.J.C.A. Weijers RA, J.A.G. Weiman RA en M.H. Wiedemeijer.

RJ-werkgroep Zorginstellingen

drs. J.A. Walhout RA (voorzitter), drs. J.C. Koliijn RA (secretaris), J.W. Stam RA (vaktechnische staf), drs. E.H. Alfing RA, drs R. Buiteman RA, mevr. N.G. Bresser RA, drs S.J Duiverman RA, dhr. W. Komrij, W.H.J. Reuvers Msc RA, drs. A.J. Ruiten RA, mevr. drs. C.L. Suurland RA, drs. P.J. Vergroesen RA, mevr. M. Vermeij RA en mevr. mr. A.P.A.M. Walraven.